

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL

Preful abonamentului:

pe un an . . . . . 8 coroane
 „ 1/2 „ . . . . . 4 „
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „

Preful unui număr 20 fil.

Redactor responsabil:

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea: Caransebeș, strada Transilvaniei

Administrația: Caransebeș, strada parcului 774.

Numărul telefonului: 44.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Morală, morală!

Cine nu cunoaște pe cel mai învățat și cel mai însuflețit bărbat al nostru, pe profesorul Iorga? În numărul de pe urmă al «Neamului Românesc» (27 Febr. 1908, nr. 25) Iorga ne provoacă, ca să ne îngrijim de morală — căci altcum va pieri acest popor mult cercat. «Din tine peirea la Izraile» este lozincă articolului său intitulat «o primejdie pentru viața morală a românilor de «dincolo».

Cu toții cunoaștem peana iscusită a dlui Iorga, cum cu 2—3 șiruri e în stare să facă o caracterizare prea luminată. Și acum ne arată fotografia alor patru domni — cari prin ajutorul dlui Iorga au ajuns la ceva — iar acum sunt teribili și nu numai că nu-l cunosc, ba îl hulesc.

Să luăm pe rând fotografiile alor trei deocamdată:

1. «Chendi, după-ce trece prin toate încercările acasă la el, debarcă în București. Întâiu stângăci, suspinacios, aplecat spre lingușire, împărțindu-și în dreapta și în stânga «Küss die Hand»-urile. Apoi, când e ceva mai sigur, cu pălăria spaniolă și bărbuța idem, în vântul norocului. Și mâne, când și-a câștigat tovarăși, lovind cu pumnii și picioarele asupra aceluia sau acelora, înaintea cărora își rosese genunchile hainelor de umilință și sărăcie».

2. Numărul doi îl ocupă un bărbat de mare vrednicie pentru noi, cei din cercul Caransebeșului, cari am avut ocaziune a saluta de candidat național pe acest domn, caracterizat sub nrul 2. Acesta este domnul Sirbu — dela Rudăria. Iorga scrie: «Și din Banat, aleargă Sirbu, și el format prin capitale (de fel nu se vede!! nota Red.), tot așa de sfios, de plecat, de măgulitor, protestând la fiecare pas de «nevrednicia» sa, acoperind de laude până și pe cea din urmă slugă a unui om mare, repezindu-se la mâna cutărui ministru pentru a săruta. Și, pe urmă, vine iarăș, partea a doua: intrigile și ofenzele, mânilor în șold, scânteile de ură în șterșii ochi albaștri, vorbele de ocară, aruncate aceluia, care n'a putut plăti urmarea laudelor». Iacă îl pot vedea în adevărata lui lumină aceia, cari își mai rupeau grumazul cu ocaziunea alegerii de deputat — în interesul lui Sirbu.

3. Locul al treilea îl ocupă secretarul «Asociațiunii» noastre — Tăslăuanu, carele în vremea de pe urmă așa își da un aer de «literat», «învățat», «socialist», «grandomanist», «novelist», încât îi venia scârbă și trebuia să surzi și să compătimesti sărmana «Asociațiune», care a ajuns sub aripile unui «îngâmfat aristocrat — socialist democrat». Iacă Iorga ce scrie: «D. Tăslăuanu din Sibiu se încălzește de naționalism, de unitatea

culturii românești și descopere în — să zicem: N. Iorga dela București, nici mai mult, nici mai puțin decât «Împăratul cugetării românești», spre care mânilor se întind rugătoare, cerând o colaborație, care să ridice revista, s'o impuie, s'o asigure. Apoi «Împăratului» i-se găsește slăbiciuni ca om, îndată chiar nesigurante ca gânditor și, în sfârșit, puhoiul inzulțelor și batjocurilor pornește. Și, totodată, unilatea românească în cultură ajunge pentru fostul ei predicator, în rang de ucenic, o închipuire, de care trebuie să rizi, Regatul românesc, o cantitate neglijabilă în viața Românimii, în care nu sunt decât clase, deosebite prin interese materiale și orientate fiecare în alt senz!!

Acest «închipuit, de care trebuie să rizi» — ne conduce unica noastră «Asociațiune» culturală!!

Se vede, că dl Iorga e încă naiv întru aprețierea stărilor noastre morale. Dar de ar ceti ordinațiunea nouă ministerială — sosită nu de mult la consistorul nostru, — atunci ar avea numai ideea curată, despre morală, ce — durere — domnește la noi în biserică și școală . . .

pentru strângerea brânzei, garantat

Cheag

nesticăcios să află în formă de esență

(în sticle) și în pravuri la

„SEVERINEANA“ societate comercială pe acții în CARANSEBES.

Viitorul nostru

II.

Numai un popor întărit materialicește poate reprezenta ceva și nu e osândit a ajunge o cantitate neglijabilă.

Țările cu bază slabă economică sunt supuse caprițiilor celor avute și cari din punct de vedere economic reprezintă o celățue, ce nu se poate cuceri. Dreptaceea soartea unei țări ori unui popor sărac e vecinică atâr-nare dela cealaltă. Asta am putut-o vedea la patria noastră în criza mare financiară, prin care am trecut.

Viitorul nostru prin urmare până atunci nu e sigur, până-ce nu vom avea cuvenita bază materială. Iar baza materială nu se poate ajunge fără o clasă burgheză, de comercianți și meseriași în numărul îndestulitor. Meseriași și negustorii sunt aceia, cari pretutindenea, la toate popoarele stau în fruntea tuturor mișcărilor. În orașe se plămădesc azi toate ideile nouă, cari la sate numai se desăvârșesc. Nizuința noastră trebuie să fie deci a căuta să dezvoltăm acele târgușoare, acele orașele, unde se află suflete românești.

Începuturile s'au făcut. În Sibiiu și în Brașov sunt astfel de instituții, cari au drept scop lăfșirea meseriilor și răspândirea gustului de negustorie printre Români. Totuș nici acolo nu se lucrează din d'ajuns, fiindcă nici în Brașov, nici în Sibiiu nu avem destui meseriași și negustori. Ba ce e mai mult și prin aceste locuri ve-

dem, cum chiar decad industriași și comercianții români. «*Gazeta Transilvaniei*», care acum se mândrește cu jubileul său de 70 ani, nu se poate lăuda, că și-a plinit pe acest teren datoria.

La noi, la Români adevărat dezvoltarea societății s'a început de sus în jos tocmai de aceea, fiindcă așa de repede a trebuit să ne dezvoltăm și nu de jos în sus, cum era firesc. Ne-am creat o clasă inteligentă, fără ca să ne stărpim marea ceată a analfabeților, ce o aveam. Am avut o droaie de avocați, — cari totuș nici azi nu sunt de-ajuns —, am avut preoți culți, dascăli cu pregătiri îndestulitoare, profesori preparați prin marile școli ale apusului, fără a avea clasa de mijloc, așa că numai vârful și temelia edificiului național era gata, iar prin ferestrele neisprăvite și ușile neînchinate de multe-ori urla salbatic vântul disprețului și molima pestilențioasă a neajunsurilor sociale. Aceste împrejurări ne hărăziră multe rele. Tot aici are să se reducă bunăoară multele direcții greșite politice, ce au stăpânit la noi, neavând clasa mijlocie, care să siliască pe chemații și nechemății conducători, *fruntași* ar zice cineva, să fie cont și samă de trebuințele economice ale poporului, ca programul botezat *național* să nu fie lipsit total, cum a fost și de puncte economice, să nu umblăm după visuri, cari ne pierd și să luăm viața așa, cum e, încercând a stoarce dela ea favorurile cu puțință.

Era să uit. Ne-am mai făcut și

bănci destule. Principiul înființării lor e foarte frumos, să ajute poporul. Neamul nostru însă în cea mai mare parte e neam de țărani. De bancă are lipsă țaranul, când vrea să-și cumpere vre-un pământ, din recolt a căruia să-și plătească apoi încetul cu încetul datoria, să-și cumpere vr'o vită, de l'a ajuns vr'o nefericire. Asta ar fi lucru înțelept, și datoria preoților și învățătorilor ar fi fost să lumineze poporul, cum să întrebuințeze împrumuturile. Doar împrumuturile sunt numai pentru oarecari speculi și nu ca eventual cu bani din bancă țaranul să-și facă pomeni, să-și însoare și mărite, ori să-și cumpere sămânța pentru a avea ce pune primăvara în țarină.

De altă parte nici politica economică a băncilor noastre nu e satisfăcătoare. Câte comuni sunt, cari își tânjesc viața din mila vre-unui arendaș de moșie, ori spăhie bogat. De ce nu se grăbesc băncile noastre să cumpere așa moșii și să le parceleze pe amortizare între țărani etc.?

Ce să mai vorbim de politica culturală a băncilor noastre. Cele mai mari bănci românești astupă anual gura opiniei publice cu câteva sute de coroane, date vre-unei societăți culturale ori de binefacere, ceace nu e de ajuns. La fiecare bancă ar trebui să fie *un fond cultural*, din care să se împartă ziare și cărți de lectură frumoasă între țărani.

La noi în graniță mult hulitul *Burdia* putu să facă, să înființeze așa fonduri culturale. De ce n'au făcut-o

F O I T A

Biciul fermecat.

— Poveste —

Acum cică ar fi fost odată — ori n'a fi fost! ba o fi fost, că eu nu-s de când lumea, ci ia o leacă mai încoace eu vre-o două-trei conace, așa că de bună seamă va fi fost trăind înainte vreme un moșneag și o habă pe cari-i dăruise Dumnezeu la adânci bătrânețe cu un băiat.

După ce se făcu băiatul mărișor, cam de vre-o șapte ani, bătrânii își luară rămas-bun de la viață, că li se sosise ceasul, iar copilul rămase singurel ca un cuc. Dacă s'a văzut și el stingher pe lumea asta, — ca un câne nimănu, și ne mai având neamuri pe lângă care să se oploșească, o purcese rara prin lume.

Mergând el așa, haide hai, la voia întâmplării, prin locuri necunoscute, numai iacă se întâlnește cu un bătrân, care păstrea două capre pe lângă marginea drumului.

— Un'te duci tu, măi băiete? il în-

trebă unchiașul, dacă-l văzu un copil singur pe drumul mare.

— Ia rătăcesc și eu prin iastă lume, moșule, că-s orfan, n'am nici tată, nici mamă, nici vre-o altă rubedenie! răspunde băiatul.

— Decât să umbli, dragul moșului, așa degeaba prin lume, fără nici-un căpătâi și să te oropsească care din cotro, mai bine hai la mine și mă slujește un an de zile, iar eu, în schimb, ți-o da o capră ea să înțelegi și tu ceva.

Băiatul se gândi că-i bun sfatul bătrânului, și se învoi.

După ce-l argăți pe moșneag un an de zile, după cum li-a fost tocmeala, își luă capra și o întinse iar la drum, ca mai înainte, târâind capra după dânsul, legată de coarne c'un curmei.

Pe vremea aceia, Dumnezeu și Sfântul Pătru umblau pe pământ, așa că, mergând el cu capra pe drumuri necunoscute, numai iacă se întâlnește cu doi călători; că aceia erau Dumnezeu și Sfântul Pătru, preschimbați în oameni.

— Măi băiete, ni dai noauă capra asta, s'o tăiem și s'o mâncăm, că ni s'a

leșiat la inimă de foame? zise Dumnezeu! ca să-i încerce bunăta.

— Cum nu! răspunde băiatul voios, și vru să li-o dea.

Dumnezeu rămase tare mulțumit de inima cea bună a băiatului, și-i spuse că a vrut numai să glumească, că doar nu li era foame de loc. După aceea, dându-i o biciușcă, zise:

— Când ți-o fi limba mai amară în gură, copile, atunci să pocnești din biciușca asta, și ori ce-i gândi, pe voie-ți va fi.

El luă biciușca din mâna lui Dumnezeu, o viri în sin, și plecă iar în neștire.

Și după ce merse el, merse până ce soarele apuse, — ajunsese într'o pădure. Aici i se făcu foame, și atunci își aduse aminte de biciușcă. Se dădu supt un teiu din marginea dramului și pocni din biciușcă gândind la o masă împărătească, plină de tot felul de băuturi și mâncări, care de care mai bine și mai gustoase, și la o desagă chișcă de galbeni.

N'apucă să pocnească bine din biciușcă, și numai iacă ce vede d'înaintea sa o masă după cum îi era plăcerea și lângă dânsa, o dășagă cu galbeni.

aceasta și acei, cari numai striga în gura mare știu și-și bat pieptul, că sunt Români, fără să facă ceva însă pentru românime.

* * *

Stă însă faptul, că avem bănci, ceea ce încă e o condițiune pentru dezvoltarea economică și o garanță pentru înjghebarea unei clase mijlocii, ce are să se formeze. Băncile sunt de mult, dar clasa mijlocie nu o mai vedem născându-se. Cauza e neinteresul general, ce se arată la noi față pe meserii și branșa negustorească. Trebuie o propagandă mai intensivă, mai călduroasă, pentru ca să poată fi mai eficace.

Fiindcă fără clasa mijlocie nu ne putem uita cu încredere deplină în viitor. Dela clasa mijlocie, dela clasa țaranilor apoi și dela bunăstarea lor depinde bunăstarea și tăria de impunere a neamului. Chiar și înflorirea literaturii e un corolar nedeslipit al bunăstării materiale. Să ne străduim a ne completa edificiul național, dacă vrem să nu-l poată doborî furtuna.

Despre împrejurările noastre speciale din graniță ne vom da seamă în numărul viitor.

Marii demoralizători.

III.

Russu-Șirianul, fanariotul lui Sturdza, a sosit la Arad. A întemeiat cu puțini distinși și desinteresati prieteni «Tribuna Poporului», carea apoi, pe lângă scutirea de timbru, și-a schimbat numele în «Tribuna».

Când văzu minunea asta, nu mai putea de bucurie. Se așeză la masă, și după ce mâncă vârtos, de se sătură până'n gât, pocni iar din biciușcă de se strânse masa la loc. Pe urmă, îi trase un pui de somn până în revărsatul zorilor, când se trezi în cântările ciocârlilor. Se sculă, puse biciușca în sin, luă dāsaga cu galbeni în spate, și o întinse iar la drum.

Mergând el așa ca o goană de cal, ajunse la o crășmă, și se puse pe băute, măi neică, până răsturnă dāsaga cu fundu'n sus; apoi, ieșind de acolo amețit de băutură, adormi dus, unde îl apucă vremea, — supt un gard.

Când se trezi și dă să plece iarăși, numai iată că se întâlnește cu grădinarul împăratului din țara aceea, care era un moșneag bătrân de tot.

— Măi băiete, vrei tu să intri ucenic la mine? — îl întrebă moșul, că eu îș hodorogit și ca mâne-poimâne închid ochii, iar după aceea rămâi tu în locul meu și nici n'ai să simțești că trăești?

Băiatul, văzându-se fără nici-un căpătâi și săturat de-atâta umblete prin lume, se vîri cu bucurie ucenic la bătrân.

Clica mereu-mereu s'a încheat. Aveau aceleași interese. Erau săraci și râvnitori după mărire și-au ațintit ochii asupra bisericii. Cât timp a stat în scaunul episcopesc actualul metropolit, fanarioții n'au îndrăznit să iese la lumina zilei. Dau pe naționaliștii și puritanii teribili. Tot ce era prieten al poporului maghiar, se privia de dușman al poporului românesc.

Ne aducem aminte de purtarea lor față de regretatul episcop Goldiș. A fost luat de ei la țintă, ba pentru sentimentele sale patriotice alungat din corporațiunile bisericesti, chiar și din congresul național bisericesc. Lumea le admira puritanismul în cele bisericesti și naționale, pentru că se credea, că toate le fac din curată dragoste față de neam și biserică.

A venit însă și pentru ei timpul ispitei. A sosit timpul, ca lumea să se convingă, că în pielea de miel erau îmbrăcați niște lupi, desbrăcați de toate sentimentele mai nobile, și însuflețiți numai și numai de interesele lor particulare. A sosit timpul să ne dovedească și clica nihilistilor dela Arad, că s'au însuflețit pentru binele instituțiilor românești, numai ca ei să poată ajunge acolo.

Au ajuns. Devenind vacant scaunul episcopesc, clica s'a aliat tocmai cu acela, pe care numai cu câteva zile mai nainte l'au fost bătut cu pietri, l'au fost declarat de trădător de neam, vinzător al bisericii. Candidat al «Tribunei» la scaunul episcopesc a ajuns regretatul episcop Goldiș. L'au ales. Bine au făcut, pentru că era un om cu vederi largi, condus în acțiunile lui de sentimente curate. «Scopul sfințește mijloacele», a fost deviza marilor demoralizători dela Arad la această alegere de episcop. Au nimicil tot ce a fost bun în biserică. N'au ținut cont nici de evlavia înăscută a poporului românesc, căci tot ce era cinstit în biserică, dar nu se putea identifica cu părerile unui «vântură țara» dela «Tribuna», era mișel, ticălos etc. Nu se alegeau cu-vintele la adresa fețelor bisericesti, cari ar

fi îndrăznit să se pună în calea intereselor lor.

Și-au ajuns scopul. Biserica din dieceza Aradului a ajuns pe mânilor lor. Lumea era împărțită în două tabere. Erau, cari credeau, că însuflețirea lor pentru biserică e sinceră, și erau de aceea, cari bine îi cunoșteau și știau, că au de lucru cu niște vandali ordinari. Urmările ne-au dovedit, că cei din urmă cunoșteau bine oamenii.

Abia ajunși în posesiunea bisericii, au silit pe bătrânul episcop Goldiș la acte neconstituționale și chiar necinstite în conducerea bisericii. Episcopul era un sclav al clicei, care l'a ales. Acum și-au arătat desinteresarea. Au luat la goană tot ce nu era de partidul lor, au alungat fără milă oameni din posturi, ca ei să le ocupe locul. Bătrânul Lengher, om îmbătrânit în muncă pentru biserică și neam, a trebuit să se ducă din postul de secretar consistorial, ca să facă loc distinsului amic Goldiș Laczi. Acesta în desinteresarea sa pentru biserică, deși tânăr și viguros, și-a cerut penzionarea dela gimnazul din Brașov, de unde din cauza neputinței de muncă trage o penzie de 1000 fl. la an, și a alergat la Arad, ca să ocupe postul cu mult mai greu de secretar consistorial. Omul trebuie să se jertfească, — și-a fi gândit dl Goldiș — când biserică îl chiamă și mai vârtos când și buzunarele i-se umplu binișor. Clica s'a încheat, vandalismul în biserică s'a început. Chiar și actualul episcop al Aradului, pe atunci referent bisericesc, a fost luat la goană de desinteresatii luptători, și dacă nu-l apăra harnica sa cinste și legea biserică, vandali de sigur l'ar fi dat afară din biserică. În arhiva consistorului din Arad și azi zac acte, cari dau dovadă de vandalismul, ce l'au început acești credincioși fi ai bisericii.

Chiar și neputinciosul episcop Goldiș s'a fost îngrozit de sălbătăcia și corumperea moravurilor din biserică, începută de fanarioții din Arad, și abia la doi ani dela alegere nu i-a mai primit în reședință.

Când văzu grădina astfel împodobită, cum nu era alta pe fața pământului, se spăimântă și chemă pe moșneag de-l întrebă:

— De când ești tu la mine, n'ai făcut o asemenea minunăție; cum de-ai putut a o face acum? Mâne dimineață, când oi deschide ochii, să gădesc în livada mea tot felul de poame, câte să află pe lume, iar, de nu, unde-ți stau picioarele, îți va sta și capul!

Moșneagul, care nu se știa cu nimic la sufletul lui, se jălui băiatului, plângând de porunca ce i-o dăduse împăratul. Băiatul începu să râdă, zicând:

— Hai să ne culcăm, tată-bătrânule: ce-o vrea Dumnezeu, aceea va fi cu noi!

După ce adormi moșneagul, băiatul ieși afară și pocni din biciu, că sosi pe dată calul cel năzdrăvan.

— Dragul meu căluț, poți să faci grădina împăratului, în noaptea asta, să nu mai încapă de poame; da' fel de fel, câte își au ființă supt soare?

— Dacă ne-a ajutat Dumnezeu, om face-o și pe asta, dar înalecă pe mine, că avem o leacă de lucru până'n ziuă!

Băiatul era harnic de mama focului, că muncia toată ziua fără pic de hodină, de curgea lucrul ca un izvor din mânilor lui, așa că moșneagul mulțămia lui Dumnezeu că nu l'a dat uitării și i-a trimis un ajutor la vreme de bătrânețe.

Cum plivia într'o zi băiatul niște flori, își aduse aminte de biciușcă și o căută degrabă în sin, unde o găsi. De bucurie că și-a amintit despre dânsa, pocni și se gândi să-i vie numai decât un cal năzdrăvan. Dacă pocni, răsări d'innaintea lui un cal înșăuat și nfrânat, de-l întrebă:

— Ce poruncești, stăpâne?

— Dragul meu căluț, vreau ca până mâne dimineața, toată grădina împăratului să fie numai flori, care de care mai frumoase și mai mirositoare, ca împăratul să nu mai poată dormi de mirosul lor!

— Fii pe pace, stăpâne! zise calul, și făcu peste noapte ceia ce-i poruncise băiatul.

Împăratul, a doua zi se sculă cu noaptea'n cap, ne mai putându-se hodini de mirosul florilor, și ieși afară, să vadă ce minune este în grădina lui de miroasă așa de frumos.

Să vedem desinteresarea lor. Ajunși la oala cu carne, și-au împărțit bucățile cum au putut. Mangra a ajuns vicar la Oradea-mare, apoi ales episcop, și dacă nu ne venia guvernul maghiar în ajutor, mai ajungeam ca un aventurier politic, carele a destituit și un metropolit în București, să fie luat în șirul episcopilor ortodoxi.

Guvernul maghiar ne-a scăpat de o pacoste. Din postul de director al seminarului a fost scos arhimandritul Hamsea, om harnic și cu iubire pentru biserica sa, ca locul lui să-l ocupe unchișul eicei, cel ce cu puțin mai înainte făcea noaptea *filozofie pozitivă*, în stare alterată și cu țigani la ureche.

Ba chiar și Russu-Șirianul, cel ce își câștigase merite pentru *morala societății* românești, ajunsese *asesor* consistorial în Arad. Ce ironie a sorții! Ce lovitură aspră pentru biserica gr. ortodoxă, când Russu-Șirianul poate să fie *asesor* consistorial al diecezei Aradului. Unde a ajuns biserica din dieceza Aradului sub conducerea eicei naționale? La sapă de lemn, și dacă Dzeu nu făcea ordine, astăzi dieceza Aradului ar fi cu totul decăzută în cele morale și materiale.

Actualul episcop al Aradului este un bărbat crescut de mic tot în biserică, cu iubire pentru tot ce este bisericesc și cu toate acestea regenerarea merge greu, dieceza Aradului abia vegetează și cu greu se va reculege din starea, în carea o eică blăstămată o aruncase într'un timp abia de câțiva ani.

Durere, că vandalismul lor s'a extins și asupra diecezei noastre. Ca vulpea din poveste, așa au făcut vandalii cu episcopul diecezei noastre. L'au lăudat, l'au lingușit și l'au îndemnat la fapte neconstituționale în biserică. Apucătura lor a prins, și-au câștigat prieteni pentru interesele lor personale, cu ajutorul episcopului și consistorialnicilor noștri și-au câștigat vandalii din Arad locuri și în consistorul metropolitan, bătrânul nostru episcop a căzut în cursa

lor, și-a pierdut cumpătul, s'a lăsat sedus de oameni decăzuți, și urmările sunt din cale afară triste. Astăzi biserica din dieceza Caransebeșului e în genunchiată, constituția e un schelet aruncat în drum. Bătrânul episcop, acum la finea vieții, s'a trezit, privește cu groază la starea bisericii sale și dacă nici în ultimul moment nu va curăți gunoiul produs de spiritul eicei din Arad, autonomia bisericii noastre e pierdută pentru totdeauna.

Iată unde am ajuns în urma *activității desinteresate* a adunăturii dela «Tribuna». Și acești oameni mai au obrazul să vină și să batjocurească pe un *Burdia*, carele *prin fapte* a dat dovezi, că își iubeste neamul și voește binele poporului românesc?

Noi nu facem politică mare românească. Scopul nostru este să spunem crudul adevăr în toate acțiunile românești, să trezim poporul, să arătăm, că se află pe o cale prea periculoasă, dacă și mai departe merge pe calea arătată de adunătura dela «Tribuna» și de *derbedei* dela foile din Budapesta.

Poporul nostru, mai ales cel din granița militară, patria noastră mai restrinsă, să nu dea crezământ unor indivizi, despre cari am arătat, cum nimicesc tot ce le cade în cale, numai ca ei să poată trăi bine.

Iar noi, ca de încheiere, îl rugăm pe dl *Ioan Russu-Șirianul*, dir. «Tribunei», ca în interesul politicii românești reprezentată de analfabeții din jurul său, să ne *declare hotărât*, ori de e adevărată știrea, că în cercul Nădlacului el a umblat prin cere cu *Kristóffy*, Pa recomandat poporului român pentru a-l alege deputat? Dacă este adevărat, cu ce obraz vine el să facă imputări acelor fii credincioși ai neamului nostru, cari stau în legături cu guvernul și în acest chip fac bine poporului?

Așteptăm răspuns. Sau și în cazul de față se adeverește proverbul: «*Batjocura batjocurește*»?

Și începu calul a cutreiera prin grădină, de făcu tot felul de copaci roditori, încercați cu poame bogate.

Când se pogori desde dimineață împăratul în livadă și văzu porunca îndeplinită, se miră foarte mult de puterea grădinarului său și-l mai puse la o încercare, zicându-i:

— Măne dimineață, când n'oi scula, să găsească făcut de aici până la cumnatu-meu un pod numai și numai de aur, că dacă nu, să-ți iai catrafusele și să nu mai îndrăznești a da ochi la mine!

Moșneagul plecă iar plângând, și spuse băiatului, ce i-a hotărât împăratul; dar băiatul îl sfătui să-și caute de somn și să n'uibă nici-o grijă, iar el chemă calul și dură podul mult mai măiestrit de cum îl poruncise împăratul. Văzând acesta că nu-i lucru de șagă, începu a se cam teme de moșneag și-l lăsă în pace.

Impăratul acela avea trei fete mari; da' cea mai mică era o puiculeană de copilă frumoasă și voioasă ca răsăritul soarelui. Copila asta mai mică avea obiceiul că dormia ziua, iar noaptea se suia într'un foisor și veghea acolo, privind în liniștea

noptii frumuseța lunii și ascultând cântările privighetorilor, fără ca surorile ei să știe despre aceasta.

Privind în toate serile de-arândul, ea a văzut că băiatul, cum se înnopta, se preschimba într'un Făt-frumos cu plete de aur, călare pe-un cal năzdrăvan și făcea tot ceea ce tatăl ei poruncia moșneagului.

Ea, dacă l-a văzut într'o sară și în alta, se îndrăgosti tare în el, dar nu șopti nimănui despre focul, care-i ardea inima.

Acuma venise vremea, ca împăratul să-și mărite fetele, de aceea trimise crai-nici în toate părțile împărăției, ca să se adune toți voevozii și feciorii de boieri și toți tinerii din împărăția aceea, la Curtea împărătească.

Strângându-se cu toții, Impăratul dădu fetelor câte-un măr de aur în mână, zicându-le cu jurământ că:

— În cine va zvrli fiecare din voi cu mărul, acela îi va fi soț!

Fetele cele mari aruncară în niște feciori de împărați, iar fata cea mai mică zvrli cu mărul în ucenicul grădinarului

Impăratul, când văzu una ca asta, nu mai putea de rușine și de ciudă, — cum

Sărbătoarea libertății.

Cât au știut întuneca conștiința și judecata neamului nostru câțiva nechemăți, se poate vedea și din purtarea noastră a Românilor față de serbările dela 15 Martie.

În această zi se serbează adecă prima zi de istorie modernă în patria noastră, ziua, când s'au cerut și în patria noastră *drepturile omenești* pentru primadată.

Și dacă ne gândim noi, Românii am profitat mai mult de rezultatele însuflețirii maghiare dela 1848: ne-am ridicat din iobăgime în șirul oamenilor liberi, din religie tolerată, ajunserăm religie recunoscută. În România nici până azi nu a fost împroprietărit pretutindenea și de tot țărânul.

Toemai de aceea e o nerecunoaștere a faptelor a nu lua parte la serbările dela 15 Martie ca întreg neam românesc.

Ba ce e mai mult: din teroare și din cei mai moderați nu mai puțini s'au grăbit a serba împreună idele lui Martie, deși repetăm pentru noi mai că are mai mare înșământate, decât pentru Unguri.

La gimnaz.

Frumoasă fii serbarea zilei la gimnazul din loc. Duminecă la 11 ore a. m. întreagă tinerimea școlară în frunte cu corpul profesoral era adunat în sala de gimnastică dimpreună cu numărul public. După cântarea imnului directorul *Antonie Kalkbrenner* ținu o foarte frumoasă și pătrunzătoare vorbire către tinerime, îndemându-o la muncă, la iubirea de patrie.

După vorbirea primită cu multă însuflețire elevul *George Berzescu*, nepotul dnei Iacobici declamă cu putere convingătoare *Honfidal de Petöfi*.

Despre înșământatea zilei a vorbit profesorul *Paul Elekes*, care desfășura, de ce trebuie să serbeze fiecare în Ungaria ziua de 15 Martie.

Se mai cântară apoi și declamară câteva cântece și poezii.

fata lui să ia de bărbat pe un mojie! — dar pentru că era jurământ la mijloc, tăcu mâle și dădu încuviințarea.

Cei doi feciori de împărați făcură nuntă, de se duse vestea, iar pe băiat nici că-l suferiau să steie înaintea lor. Văzând băiatul, că nu-l bagă nimeni în seamă, li întoarse și el spatele și se așeză cu nevastă-sa într'un bordeiu, iar acolo trăiau cu fărâmurile la masa împăratului.

Băiatul, ca să-și încerce nevasta, nu-și dete pe față puterea care o avea; de aceea pe cal îl prefăcu într'o vită păcătoasă de-l sufla vântul, iar el ședea toată ziua la vatră, trimețând nevasta să dea de mâncare calului. Ea îl ruga și plângea în toate zilele și-i spunea, de ce se ascunde, că ea l-a văzut călare pe-un cal năzdrăvan, făcând tot ceea ce tatăl ei poruncise grădinarului; dar el veșnic tăgăduia.

Se întâmplă că în vremea aceea împăratul, tatăl fetei avea războiu cu un împărat vecin, și tare îi era frică, că n'are să-l poată birui.

El plecă scîrbit la bătălie, luînd și pe cei doi gineri, iar pe cel de-al treilea

Școala civilă și elementară

încă serbară cu cuviință ziua libertății. La civile vorbirea festivă o țină Robert Jerome, iar mititeilor dela elementare învățătorul-director *Gaál* le-a expus, ce mare zi e cea de 15 Martie.

Seara casina ungurească a aranjat banchet, la care s'au ținut vorbiri, cari au plăcut foarte.

Internatul Comunității de avere, și însemnătatea lui

de A. Kaikbrenner, dir. gimnazial.

Creșterea copiilor, este unul dintre cele mai însemnate acte naționale. Creșterea dă directivă atât omului cât și sorții societății omenești, și creșterea dă răspuns la întrebarea poetului îngrijorat: Fi vor fructe pe pom? Marea însemnătate a creșterii a fost bine accentuată atunci, când între pedagogii francezi, o școală întregă a enunțat: «L'education plut tout». Educațiunea este atotputernică.

Dacă și nu stă această afirmațiune din vorbă'n vorbă, luând în considerare ereditatea sufletească, și dacă creșterea nu poate chiar să determine pe om, fără îndoială însă creșterea este factorul cel mai însemnat și cel mai demn de luat în seamă, încât privește direcțiunea unei națiuni, adecă creșterea oțelită și sănătoasă a tinereții.

Creșterea îmbracă sufletele tinere, și dezvoltătoare cu acele însușiri, cari apoi și mai târziu, când omul este desinestător, și adecă când fiecare este educătorul său propriu, toată activitatea sa ulterioară va emana din baza creșterii primite la timpul său.

Atât Dumnezeu, cât și natura, designază în prima linie pe părinți de educătorii copiilor lor. Acasă crește micuțul sub aripele scutitoare ale părinților, și deja

din cea mai fragedă etate să începe cu educarea copilului în cerul familiar.

Creșterea familiară, — sau să zicem creșterea casnică — încă dela naștere își are începutul, și numai părinții poartă grijă de educația copilului până atunci, până când să deschid porțile școlii pe seama lui. Atunci deja sarcina grea a educației să imparte între doi factori, dela a căror activitate conștientă atârnă formarea caracterului, fericirea, soarta viitoare, cu o vorbă toată viața copilului. Această activitate comună numai atunci va avea rezultat corespunzător, când între acești doi factori educători va domni perfectă înțelegere, atât în principiile generale, cât și în întrebuițarea parțială a acestora, deci în interesul ajungerii acestui scop comun, este trebuințe de cea mai uniformă purcedere comună.

Școala deci nu poate exista fără sprijinul părinților. Acolo unde părinții sprijinesc în deajuns educația comună, și dacă sprijinesc școala, atunci creșterea copilului este ideală.

Durere însă, că azi foarte rari sunt acei părinți, cari muncesc în conglăsuire cu școala. Și pentru a explica acest fapt, aflăm sute și sute de cauze, cari însă toate ne-ar conduce la casa părințească, unde vom afla, ori lipsuri materiale, ori lipsuri spirituale. Un năcaz deosebit, și o nouă greutate mai contribue la aceste și faptul, când părinții sunt siliți să-și crească copiii în alte orașe. Până acuma de obicei copiii în cazul acesta, să dau undeva în vipt. Și apoi cât de des și mai totdeauna aceia cărora li s'au încredințat copiii nici nu știu, și poate nici nu voesc să corespundă chemării lor, aceasta o știu toți pedagogii, dar' o știu și foarte mulți părinți. Aceste împrejurări însă de obicei obvin la clasa socială mai sărară, care de abea poate să corespundă trebuințelor necesare pentru a sprijini activitatea școlii. Și apoi societatea străină și viptul rău au influință

ce se depărtă o bucată de loc, se prefăcu iar tot în felul cum era când a puresc de acasă, și, când ajunse la bordeiu, nu grăi nimic cătră nevastă-sa despre cele întâmplate, ei se culcă.

El așteptă să adoarnă ea, și se sculă incetișor să se unșă la rană, căci îl durea amarnic. Dar, fiind desfăcu năframa, toată casa strălucii de lumina diamantelor, cu care era împodobită năframa, și fata cea de împărat sări în sus din somn. Atunci ea începă a plînge de bucurie și dădu de veste tatălui ei cine îl scăpase de la moarte, și atunci băiatul, ne mai avînd încotro, mărturisii că, cu adevărat, el a fost și a făcut toate minunile pe care credea împăratul că le făcuse grădinarul.

După aceea făcură nuntă din nou, după cum se cădea a fi nunta unei fete de împărat, și se înveseli mult toată împărăția, iar însurăței trăiră în pace și mulțămire, ne mai fiind oropsiți de părinții lor.

(Auzită în Plătea-Neață).

VERGIL CARAVAN.

păgubitoare atât asupra corpului cât și asupra spiritului copilului.

Aceste deci sunt lipsurile și cerințele cari pretind că pentru educarea copiilor să se edifice internate de creștere.

În internate, mai mulți copii la oaltă sunt prevăzuți cu toate cele trebuincioase sănătății lor, și atât cât au sprijinul moral și spiritual de care au lipsă. În deosebi în ținutului nostru este mare lipsă de internat, unde copii pleacă din casa părințească aproape fără nici o pregătire, așa că ajungând în internat, trebuie să se înceapă educarea lor dela cele mai elementare lucruri.

Luând deci aceste împrejurări în considerare, atunci când s'a deschis gimnaziul nostru de stat, Comunitatea de avere a fostului regiment de graniță Nr. 13, a înființat și un internat pe seama școlărilor. Acest internat deocamdată să află într'unul din edificiile Comunității de avere. Dar' conducătorii internatului să ocupă acum cu ideea de a înființa un internat nou, și modern, pentru 240—250 copii.

Și bine fac conducătorii comunității de avere, căci numai un internat edificat și aranjat după cerințele timpurilor de față, poate să corespundă chemării și educației adevărate.

Pentru zidirea unui internat modern este de mare însemnătate alegerea locului, și anume cel mai potrivit loc ar fi acela, care avînd un front de 70—80 metrii, să îl liber de toate părțile, și să aibe un teritor de cel puțin 3—4 jugăre pământ uscat, pe care apoi o anumită parte să se edifice, iar cea mai mare parte a teritorului să servească de grădină pentru legumi, și loc pentru gimnastică. Luând în considerare relațiunile locale, și din motivele mai jos înșirate, cel mai potrivit loc ar fi în apropierea Timișului.

Abstrăgînd dela aceia, că partea cea mai sănătoasă a orașului este cătră Timiș, dar tot odată în partea aceia s'ar putea efectui și canalizarea, și apoi Timișul fiind aproape, vara ar servi pentru scaldă, iarna pentru patinat, și așa este îngrijit și pentru distragerea băieților. Și apoi trebuie luat în considerare și aceea că în apropierea Timișului este cea mai bună apă de beut, și fiind comunicația mai rară cu cu trăsurile, locul este scutit vara de praf, și așa copii ar avea aer curat.

Despre celelalte foloase ale unui internat vom vorbi în numărul viitor.

Scrisoare.

Iablanița, la 15 Martie 1908.

Înainte de toate ne exprimăm mulțămire Il. Sale dlui Const. Burdia, pentru că la rugarea noastră a grăbit și a dispus să ni-se deie tăietură de lemne ceea-ce de 34 ani n'am căpătat până acum.

34 de ani sunt de când n'am mai căpătat tăietură de lemne, ceea-ce după cum știm tot din 5 în 5 sau din 10 în 10 ani trebuia să căpătam, pe când Il Sa dl C. Burdia nici nu era președinte, dar atunci nu auziam să zică cineva, că atare președinte vinde păduria.

În acest timp am avut la foresteria noastră din Orșova ca prim codrean pe Ion Balaci sătean dela noi acum rămas în penziune pe care de multe ori îl întrebam și îl și rugam ca să căpătăm și noi tăietură de lemne, ceea-ce el în îngâmfarea sa și promitea pela alegeri așa că gândeam, că dela el depinde aceea.

Ear de vreo câțiva ani ca reprezentant la comunitatea de avere avem pe cumnatăsul pe dl preot G. Tatucu, dela care cu tot dreptul așteptam ca să ne exopereze tăietura de lemne, însă el la adunările generale a comunității de avere în loc de aș ridica glasul în interesul nostru, macină câte verzi uscate lovind în dreapta și în stânga fără nici un rezultat, pentru-că acești doi anume au voit să ne țină în lipsă și pentru-că numai așa mai puteau zice că Burdia vinde păduriile.

Văzându-ne în o așa gre situație și văzând că cel chemat și ales de noi nu grijește de lipsurile noastre; mai mulți fruntași din comună în frunte cu dl notariu, dl învățători și dl primari am mers încă anul trecut o deputațiune la dl președinte și am înaintat rugare între multe altele și în privința această.

Il. Sa dl C. Burdia a și satisfăcut rugarei noastre trimițând o comisiune încă astăvară de a măsurat tăietura de lemne rezervată comunei.

Văzând aceasta preotul G. Tatucu și ginere-sau fostul prim codrean I. Balaci că capătă și comuna noastră tăietura prin ce li-se alunecă cel mai bun motiv de agitare contra dlui președinte nesămâninduse bine sau gândit la o altă apucătură au adus pe dl Chitician din Mehădia la pădurea rezervată comunei. Dl Chitician a și scos biletă pentru lemne și a și tăiat vreo 60 de lemne din pădurea rezervată nouă; iar prim codreanul în penz. I. Balaci era încântat de bucurie și încă de acum își plănuia lucrurile, ce le va săvârși în noua poziție, că doară el era ochiat ca conducătorul tăieturii zicând însuși el, că acum își va începe de nou acțiunea contra Iablaniceniilor și le va tăia toată pădurea.

La toate acestea noi numai căutam și păziam.

În fine văzând că nu-i glumă, ci tae lemne în pădurea rezervată nouă am rugat telegrafice pe dl președinte ca să pună capăt acestor ilegalități, la ce dl președinte a trimis momentan pe dl Segârcean magistrul silv. de a oprit lucrul, iar la o săptămână după aceea în 9 Martie a. e. ne-am pomenit fără veste cu o comisiune exmisă din partea comitetului constatătoare din dl director Balázs, dl taxator Borșun, dl Z. Miulescu membru în comitet și dl magistrul silv. Segârcean.

Dl director Balázs cu comisiunea exmisă convingându-se din plan, cumcă lemnele s'au tăiat în tăietura rezervată comunei; lemnele deja tăiate ne-au rămas nouă iar dlui Chitician i-sa interzis bileta, care de altcum suna pe așa numitul teritor Biriș și nu, unde ei au tăiat, dar și această greșală s'a făcut prin dl prim codrean Mioc, pe care l-a sedus Balaci că a fost coleg angajându-se de ai arăta

locul unde sună buleta, peztru-că vezi doamne numai el cunoaște pădurea comunei Iablanita.

Tot odată s'a constatat și aceea că toate aceste încercături au fost puse la cale de niște răutăcioși ca totuși să mai poată zice: Uitați numai, cum vă vinde Burdia vostru păduriile

Pe când vestitul naționalist Tatucu acasă săvârșește astfel de lucruri contra paroheniilor săi pe atunci la Caransebeș pândeste pe dl Burdia ca să-l agrăiască și să-i spună că el numai lucră contra d-unei Sale. Despre aceasta în numărul viitor.

Din toate acestea să vede că Il. Sa Dl C. Burdia cât de tare poartă la inimă interesele locuitorilor tuturor comunelor, pentru-că toate ilegalitățile ajunse în urechile sale le oprește ca nu cumva să fie scurtat dreptul locuitorilor. Vedem cum și procedura aceasta a izvorit din răutatea unor trași împinși, cari să nuzese să propage numai neînțelegeri între grăniceri și alesul lor conducător, ca apoi ei să pescuiască în tulbure.

Însă nu creadă amăgitorii că prin astfel de apucături le va reuși ca să ne abată dela convingerea noastră, să ne abată dela încredere și iubirea noastră ce o păstrăm față de iubitul nostru președinte și deputat dietal Il. Sa dl C. Burdia.

Mai mulți Iablaniceni

NOUTAȚI

Rectificarea listei alegătorilor de ablegat pe anul 1909 pentru orașul Caransebeș, se va efeptui din partea comisiunei exmise Lumi în 23 Martie a. e. la 10 oare a. m. în cancelăria dlui prim senator Eduard Bastius.

Alegerea de notar. Nicolae Manciu notariul comunei Ciciova-Română, a fost ales cu unanimitate notar în comuna Tievantul-Mare.

Avansări. Au fost înaintați în clasa VII. de salar 572 judecători și procurori, între cari și următorii Români: Stefan Godian (Boeșă), Iuliu Muntean (Sibiiu), Romulus Presia (Alba-Iulia), dr. Stefan Muntean (Făget), dr. Nicolae Costan (M. Theresiopole), Alexandru Ancean (Gherla), Victor Iovian (Hațeg), dr. Ioan Poynar (Beiuș), Alexandru Mihalyi (Lugos), dr. Aurel Radu (Timișoara), dr. Pompeiu Micșă (Sibiiu), Moise Savu (Deva). — Au fost înaintați la gradul de judecători respective procurori 692 subjuzi respective subprocurori, între cari și următorii Români: Aurel Bersan (subjude Cămpeni), Ioan Coccian jun. (Chișineu), Romulus Papp (Hida), Alexandru Breban (Sibiiu), Ioan Cerna (Lugos), Iuliu Moldovan (Dicio-St.-Mărtin), dr. Emil Kozmutza (Budapesta), Victor Ancean (Baia-de-Criș), dr. Emil Gyika (Cașovia), Nicolae Stanila (Karczag), Emil Fildan (Biserica-Albă), dr. Partenie Barbu (Oradea-mare) și dr. Silviu Papp (Sătmar). Toți au avansat la gradul de judecători.

Edificarea școlii din Borlova. Pe baza ordinațiunei comitatense comuna Borlova a scris concurs pentru edificarea unei scoale și evuartir învățătorilor. Pentru acest scop comuna a prelininat 11.209 coroane.

Ofertele se pot face și înainta pe lângă depunerea unei cauțiuni de 5%, până la 22 Aprilie a. e. antistiei comunale din Borlova, unde se poate vedea și descrierea edificiului, precum și condițiile de edificare

Economi nu se lasă seduși. Invidioasa concurență, așa se vede nu tricnește de nimic înderept, numai se facă crezibil economilor că sămânța de napi neîmpregnată e tocmai așa de bună și de mare valoare, ca sămânța de napi împregnată și adusă în circulațiune singur de Mauthner Ödön speditor de curte. Lucru natural, că încordarea e zădarnică deoarece pe acei economi cari au sămănat sămânță de napi împregnată nu-i seduce și nici abate: fiind singuri chemni a-și face părerea. Și deoarece părerile sunt foarte favorabile, rivalitatea e destul de oarbă și îndrăzneță a se octroa ca judecător, ca și când delicuentul ar putea judeca pe judecător! Intru adevăr e timpul suprem ca ministru de agronomie prin formarea legii contra concurenței necinstite se pună cât mai curând capăt neînfrânatei degenerări a atari rivalități.

Instalarea comitelui suprem Hertelendy în Timișoara. Marți în 17 c. a avut loc instalarea comitelui suprem al comitatului Timiș, Francisc Hertelendy. Instalarea a premers'o o retragere cu torțe în preșeara încoronării. Cu aceasta ocaziune a vorbit secretarul prezidențial al tablei reg. Dl Paul Iakabffy, care între altele a zis, așteptăm, și suntem siguri că vei guvama și vei administra dreptatea atât penmaghiari, germani, români, sârbi și bulgari, de-o potrivă pentru fiecare fără parțialitate.

Comitele suprem a răspuns promițând solemn că va fi la culmea chemării sale, și pururea dreptatea o va avea în vedere.

Tot în aceea seară s'a dat o reprezentăție de gală la teatru, la care a luat parte și comitele suprem. Când a sosit în teatru comitele suprem, a fost întâmpinat de directorul teatrului Krecsányi care a zis că atât dinsul cât și întreg personalul se vor trudi ca comitele suprem tot deauna să aște distracție între aceste ziduri a le muzei artelor.

Marți în ziua instalării. înainte de a purcede la actul de instalare s'a celebrat un serviciu divin la care a pontificat episcopul Iosif Németh încunjurat de un mare număr de preoți. La acest serviciu divin a patricipat afară de comitele suprem toate notabilitățile din Timișoara și jur. După serviciu s'a ținut adunarea congregațională, cu care ocaziune s'a întâmplat și instalarea. După aceea s'a dat un banchet în onoarea comitelui suprem. Il. Sa dl Const. Burdia deputatul nostru încă a luat parte la instalare.

Furt în biserică. Sâmbătă noaptea un făcător de rele a intrat în biserică gr. or. din Bogșă-montană și a furat din ladă numai 2 cor. 36 bani. — neafând mai mulți.

Un portret până acum necunoscut a marele arhiepiscop Andrei baron de Șaguna. Dl. dr. Romul Boiu, proprietar în Sibiu, a descoperit în zilele din urmă în casele dlui Nicolae de Davidovits din Budapesta un portret, care reprezintă pe fericitul arhiepiscop și mitropolit în floarea vieții și pare a fi pictat cam între anii 1815—1818. Pictorul până acum încă este necunoscut; executarea artistică a culorii vii și fine, în care este ținut acest tablou, documentează însă cu desăvârșire, cumcă măiestrul trebuie să fi fost de bun renume. Dupăcum ni-se comunică, acest portret s'a aflat lung timp în proprietatea decedatului George Oprea, fost director de cancelărie în ministerul de comerț în Budapesta, și acesta l'a donat înainte cu 22 ani dlui Nicolae de Davidovits. Dl. dr. Boiu, care păstrează în posesiunea sa deja mai multe reliquii ca suvenir după marcele Andrei, a cumpărat portretul acesta de la actualul proprietar și l'a transportat la casele d-sale la Sibiu; acolo se vor face mai multe decopieri a acestui tablou, și se vor împărți ca cadou instituțiilor noastre culturale.

Dar Asociațiunii. «Țara Noastră» scrie: Un harnic țăran fruntaș, Ioan Ionașcu Beleiu din comuna Sebeșul-de-sus, a dăruit zilele trecute «Asociațiunii» suma însemnată de 2000 cor., dorind să-i rămână numele între oamenii, cari au dat mână de ajutor înaintării neamului. E cu atât mai prețios acest dar, cu cât vine de la un țăran, a cărui chibzuință a putut pătrunde în sămănătatea acestui așezământ. Durere, că numele deputaților și fruntașilor noștri Români bogați nu le prea putem înregistra lângă acești binefăcători țărani.

Incident grav. Cu ocaziunea instalării comitetului suprem al comitatului Timiș, elevii școlii silvanale din comuna Vadász-erdő, au întâmpinat și ei pe comite cu pușcături de freascuri.

Un treasc era prea umplut cu praf de pușcă, și în momentul explodării a aprins o cantitate mai mare de praf de pușcă din apropiere, și acesta apoi a rănit grav la față și pept pe elevul Ioan Imre, care imediat a fost transportat la spitalul orașului Timișoara.

Notari dispăruți. Notariul comunei Crișiova Coriolan Popovici, a dispărut fără urmă. E vorba că motivul dispariției sale a fost faptul că s'a făcut vinovat de mai multe necorectități, și deci a voit să dispară dinaintea cercetării ce se ordina în potriva lui în urma arătatilor făcute. Nu-și succed însă planul, căci a fost prins.

O decizie bună. Ministrul de comerț a dat o ordinație, în înțelesul căreia restanțele dării de drum, să fie încasate numai cu ocaziunea încasării dărilor erariale. Nu este deci permis a se face execuție separată pentru încasarea dărilor de drum.

O soacră, care a făcut rău, dar a și pățit rău. Tribunalul regesc din Zagrab a osândit la moarte pe femeia Teodor Cusa pentru faptul, că omorise pe ginere-său. Ucigașa este în etate de 70 ani.

Principele Ferdinand al Bulgariei la regele nostru. Marți a fost primit de către M Sa regele nostru la Viena principele

Ferdinand în audiență. Principele cu ocaziunea aceasta a mulțumit M Sale regelui pentru gratulația, ce i-a trimis-o regele nostru din incidentul căsătoriei sale.

Foc mare. În fabrica de mașini economice a societății de trenuri austro-ungare, s'a iscat un foc mare, Luni dimineața. Mașinile însă n'au fost stricate. Paguba e mare, dar fabrica a fost asigurată.

Femeile pentru dreptul de vot. Reuniunea feministă, a adresat câte o circulară către toate partidele politice reprezentate în parlament, în care refacea partidele să ia poziție în favorul lor, cu ocaziunea dezbaterii reformei electorale.

Cursuri de viierit pentru învățători. Ministrul de agricultură a încredințat un curs de viierit de 4 săptămâni, pentru învățători din ținuturile unde viieritul este de însemnată. Scopul acestor cursuri este ca se inițeze pe învățători în cunoștințele viieritului rațional, pentru a putea instrui pe adulții și pe bărbaii creșcuți din ținuturile unde floxera a nimicit viile, ca acestea se reînceapă cultivarea viilor în mod rațional. Aceste cursuri se vor ține în pepinăriile statului din: Bihar-dioszeg, Tapolca, Tarcăl, Ménes, și Aiud pe timpul dela: 21 Aprilie până la 9 Mai, și din 8 până 21 Octombrie a. e. Fiecare învățător primește pentru cercetarea cursului 120 cor. Învățătorii cari voesc a cerceta aceste cursuri, să-și înainteze rugărite ministrului de agricultură prin inspectoratul școlar respectiv.

Descoperirea unei conjurații. În Lisabona, capitala Portugaliei, a fost descoperită o conjurație militară, care avea scopul ca zilele aceste să se răsvrătească, și să proclame de regent pe pretendentul la tronul portughez, ducele Miguel de Braganza. Ducele neagă că ar fi avut cunoștință prealabilă despre conjurație. Mai mulți ofițeri au fost deținuți și arestați.

Populația pământului. Oficiul de statistică din New-York, adunând datele referitoare la populația de pe rotogolul pământului, dă drept rezultat următoarele date: Pe fața pământului întreagă populațiune face 1563 milioane suflete. Dintre acestia a treia parte, adică 558 milioane 862 mii sunt creștini. După religii și confesiuni populația se împarte astfel: 272 milioane, 538 mii sunt romano-catolici 166 milioane protestanți, 120 milioane 157 mii gr. orientali, 216 milioane, 630 mii mohamelani, 137 milioane, 935 mii budhiști, 209 milioane, 659 mii hindu, 231 milioane, 816 mii aderenți ai lui Con-Fustse 249 milioane sioniști, 157 milioane fentiști și 11 milioane 222 mii jidani.

Colonizări Statul colonizează pe un teritor de 32.874 jugăre pământ, 1590 familii. Vor fi două comune noi. Dintre cele 2 comune noi una se va face în comitatul nostru, care va purta numele Igazfalva. Celelalte familii vor fi așezate în comunele: Moșnița, Temes-Rékás, Bélinez, Monoștor și Făget. Colonizarii sunt aduși cea mai mare parte de pe Alföld.

Șasezeci soldați degradați. Se scrie din București, că Marția trecută a avut loc tristă ceremonie militară. Atunci adică au fost degradați 60 soldați din armata română, cari au fost judecați de tribunalul

militar la muncă silnică pe viață. Crima acestor sărmani soldați a fost, că cu ocaziunea răscoalilor de an primăvară din România dâșii nu s'au supus poruncii de a pușca în țărani răsculați, cari erau părinții și frații lor. Ba se zice, că s'au uitat nepăsători la țărani, cari au omorât pe oficerul Niculescu. Acești soldați sunt din regimentul 5 de dorobanți de Vlașca. Degradarea a avut loc în prezența trupelor staționate în București, în cazarma Cuza. Când pe rând li-s'a rupt galoanele, fiecărui i-s'a zis: «Nu ești vrednic să fi soldat!» Cea mai mare parte a celor degradați au plâns de țese rupea inima de durere, cât timp a durat această ceremonie dejositoare și nemiloasă. Când s'a sfârșit acest act trist, soldații au fost transportați cu toții în temnițe, de unde vor fi duși în ocne. *Sărmană dreptate! Sărman popor! În loc de a li-se da drepturi și pământ, — li-se dă gloanțe și muncă silnică pe viață! Așa i dreptatea făcută cu arma!!!*

Curioasă insinuație de a căuta slujbă. Foile din New-York publică următorul anunț: «Un nebun rabiă caută aplicare cu următoarele condiții: *Lucru puțin, plată mare.* Respectivul în vremea din urmă a câștigat săptămânal 200 cor., dar cu considerare la scumpirea mijloacelor de traiu, pretinde acum cel puțin 300 cor. pe săptămână. Respectivul nu primește posturi de director general, interprințator de reclame și callă de prăvălie. Cine ar dori să profite de serviciile lui, să răspundă imediat acestui anunț, dar să nu uite a-și descrie nasul și culoarea ochilor, precum și locuința. Publicătorul acestor șire se va prezenta numai-decât la aceia, cari i-ar face ofertă acceptabil, dar numai dacă nu va fi obosit». — Autorul acestui anunț e un jurist absolut — fără sinecure — care a încercat zădarnic de multă vreme să ajungă în vre-o condiție.

Glose

«Tribuna» a pus pe tapet disconța. În nesocotința ei adică a afirmat, că orașul nostru ar fi un punct negru.

Ei adică nu s'au gândit, că Aradul fiind punct alb, nu înseamnă nimic și tocmai asta e rău.

Primăvara veni. Natura e în haine de sârbătoare. E atâta veselie în natură. Și'n veselia asta generală singur conzistorul nostru se vaită, că ia cântat Cucuveica... La conzistor adică sunt sufletele de prohod cernite.

Ori cât s'ar zice, că e de modern orașul nostru, totuși trebuie să constatăm, că lipsește aici o corporațiune de foarte mare însemnatate.

... De mai multe-ori era să vină cu propunerea magistratul, dar vecinie s'a opus medicul orașului, ca să fie și la noi: *măturători de stradă.*

Curățirea stradelor e la noi lucru privat.

... De aceea doară își curăță așa de puțin gunoiul dinaintea ușii?

Se zice, că konzistorul nostru are o poziție tare nefericită în oraș, fiindcă tot praful și gunoiul pe și înaintea konzistorului se adună așa că ni-se pare imposibil, ca să ne închipuim konzistorul fără gunoi și noroi.

Se zice, că mai mulți membrii din konzistor și dela institutele din loc s'au pus în grevă: vreau să treacă cu orice preț la penzie, unii de voe, alții de nevoe.

PARTEA LITERARĂ

Îngerii împăcării.

— «Mai încerc o ultimă dată» șoptește tânăra femeie îndreptându-se către masa de scris. «De atâția ani, nici un răspuns, nici un semn, că m'a iertat... Cum poate fi mama atât de crudă? Nici după șase ani, să nu mă ierte? Mai încerc odată».

Ea aruncă o privire asupra celor doi copii, — flori ale dragostei vinovate — se duce la ei, îi așază într'un colț al odăii, le dă câteva jucării, și după ce îi vede liniștiți își pune un scaun la masă, ca să scrie.

Fata, un îngerăș bălai de cinci ani, se joacă foarte «așezată» cu «fatele» (fratele) ei mai mic, și când vede că mămăița e confundată în cele ce are de scris, când o aude oftând, și o vede ducând mâna stângă la ochi, șoptește lui «Ită», «fatele» ei foarte misterios:

— «Sss! mama stlie!» (scrie).

— «Mama stlie» repetă Ică, scoțând cu gravitate limba printre dințișorii albi. Amândoi copilașii rămân tăcuți.

«Ada», o prescurtare a numelui Rada a văzut de atâtea ori pe mămăița «stliind» scrisori, la cari însă tânăra mamă nu primește nici un răspuns, încât știe cui scrie, când o vede așa de tristă.

Amândoi copilașii urmăresc mișcările mămăiței, și acuma o văd că-și șterge ochii.

Ada face semn lui Ică ridicând degetul la guriță:

— «Pândze mamisa», șoptește ea, și înduioșată, neștiind ce să facă, rămâne nemșcată.

Ică o întrebă gata să plângă.

— «Pânze Ită nu gigea?» (Plânge fiindcă Ică nu e cuminte?)

— «Știu io? Pândze fiintă stlie la mama male, (mare).»

Și lăsând orice sfială la o parte, Ada se apropie încetșor de mămăița și o mângâie ușor, cu o atingere duioasă, și, cu un accent dulce, în care e toată gingășia sufletului ei mititel, îi șoptește:

— «Nu pândze, mamisso, stliu și io a mama male».

— «Si Ită chiie (scrie)», repetă cu un aer convins Ică; și până să înțeleagă bine mămăița lor de ce este vorba, fetița a luat un creion și s'a așezat pe covor să scrie pe un petic de hârtie albă.

Ică, hotărît și el să imite pe sora sa înhață un creion și fiindcă nu are pe ce să scrie, umblă câțva timp pe covor, apoi

iese în curte și dând peste o hârtie galbenă de pachet de tutun, o desface, intră victorios în casă, s'așază pe brânci alături de Ada și începe să «chie» de-l trec nădușelile.

Atât el, cât și Ada se întrec în «stlis». Nu s'ar putea preciza ce sunt acele litere și cuvinte ce scriu cești doi: sunt răcăituri de găină, sunt hieroglife, ce sunt? Destul că totul face impresia unei grămezi de sfoară încurcată, cu fire rupte, încâlțite, aplicate pe hârtie. Și scrisul lor urmează fără încetare, până ce toate încâlțiturile amenință să se unifice, să formeze o singură pată neagră.

Ică merge ceva mai încet: este și explicabil, el e mai mic și nu știe încă că să «stlie» așa de repede ca sora sa mai mare.

Ada, adâncită în scrisoarea ce compune, apasă cu creionul pe hârtie, ca să meargă cuvintele ei mai la inimă, și șoptește.

— «Mămisa tă ubeste pă tine... Dă se nu-i stlii și tu? Stlie!»

Ică are aerul grav al unui om matur și el repetă cuvintele, scriind de foc:

— «Missa ubete tine, chiie!»

— «Dată nu stlii», zice Ada, scriind mereu, «nu tă mai ubec; nu ești gigea».

Și grav, Ică vâră creionul în guriță și scriind repetă cu toată convingerea.

— «N'chii n' mai bec: tu n'gigea, tu c...»

La auzul acestui cuvânt, Ada sare în sus speriată:

— «Te ai stlis?! stelgze lepede volba aia! Nu se stlie așa a mama male!» Și fata mare trage repede cu creionul peste scrisoarea lui Ică. Tânărul cavalier e gata să plângă, să protesteze contra acestei violări a libertății de a scrie, dar, la urmă se convinge că unei bunice trebuie să i se scrie ceva mai respectuos, și admite să zică, în locul cuvântului șters, altul, și de aceea adaogă iar:

— «N'gigea!»

— «Asa, e bine, atuma istăleste!» (acuma iscălește) zice Ada.

Dar iscălitul este o problemă atât de încâlțită încât cei doi copii se decid să recurgă la mama lor pentru a găsi un chip de a iscăli. Și Ada arată tinerei mame cele două scrisori zicând:

— «Mamisso, am stlis a mama male».

Mămăița se uită la hârtiile mizgălite și surâde ștergându-și ochii.

— «Ce vrei Adă dragă, și tu Ică, repetă și el, ca un ecou acest lucru de sine înțeles:

— «Leste... (iscălește)».

Tânăra se uită la scrisorile copiilor, se uită la ei și are o inspirație. Ea pune condeiul în mâna lui Ică, și conducându-i degetele, scrie:

«Acestea le-am scris eu, Ică, al mămăiții, ca să vezi cât te iubesc de mult mamă mare. Și te sărut». Ică.

— «Si vlau să istălest», zice Ada luând condeiul. «Eu vleau să stliu: mamă male, fii gigea. I»spunde, și te sălut dulțedulțe de tot.»

Mămăița îi conduce mâna și tocmai când să termine fraza, fata vrea să mai adauge «sălut pițolu» (sărut piciorul).

Ei îi pare simplu de tot, să sărate piciorul bunicuței, mai ales că ea știe că în fiecare zi, și la culcare și la sculat, de câteori o dezbracă și o îmbracă «mamissa» îi sărută piciorușele. E ajuns acest lucru atât de obișnuit încât fetița, seara, când se află în pat și vede pe tânăra mamă apropiindu-se, scoate piciorușul de sub plapumă și îl ridică spre gurița mamei.

Și «mămisa» strânge buzele, strânge dinții, și sărută, sărută de nu mai poate, piciorușele albe grăsuțe. Cum însă Bunicuța de sigur nu cunoaște acest mare secret, mămăița șovăie, și cere altceva, alt cuvânt. Fetita caută în gând, și se oprește cu degetul pe buze:

— «Sălut oitii» (ochii); zice ea în urma unei inspirații.

Tânăra femeie îi conduce mânușa și după ce sfârșește scrisul, duce degetele fetiței la gură și i-le sărută, acoperind tot brațul mic grăsuț, cu sărutări. Apoi lasă fetița din brațe, ia condeiul și stă puțin pe gânduri; după aceea scrie adresa pe plic, și adaogă în colțul din dreapta, sus: «conține și câte o scrisoare din partea copiilor».

O femeie ca de cincizeci de ani stă în fața unui scrin, luxos, deschis și caută prin niște hârtii. Ea dă peste un teanc de scrisori nedeschise, și le înlătură cu un gest brutal șoptind:

— «Ticăloasa! n'am să-i citesc nici odată scrisorile!»

Fața regulată și încă drăguță capătă o înfățișare de asprime, când ea pune mâna pe plicurile nedeschise. Doamna ține o clipă mâna de ele, obrazul ei pare a se muia, a se îndulci ca sub amintiri duioase din trecut, dar acest moment de îmblânzire e înlăturat de un gest brusc, un gest care pare a zăvărli toată iubirea de mamă înlătură, în rând cu acele scrisori.

— «Nemernica! Auzi! să fugă cu un lucrător, cu un necioplit care abia știa să citească, și nici măcar n'are cu ce trăi... Nici odată n'am să o mai primesc, nici să o revăd...! Nici n'o să-i citesc scrisorile»

Bătrâna servitoare intră, având în mână mai multe hârtii. Ea pare mișcată și dă stăpânei sale tocmai la urmă un plic, pe care ar dori să-l rețină: mâna ei tremură.

— «Coniță», zice servitoarea, «e o scrisoare dela fata d-tale, conița Florica.»

— «Eu n'am fată! Înțelegi!»

— «Ba, ai, uite-o că scrie.»

— «Aruncă plicul acolo lângă celelalte...» zice doamna, fără a se uita măcar spre scrisoare.

— «Dar scrie pe plic, că în el sunt și două scrisori din partea copiilor.»

Doamna tresare, întinde cu un gest involuntar mâna spre scrisoare dar se stăpânește și face un gest ca și când ar vroi să arunce scrisoarea; însă când se uită în fața bătrânei servitoare, o vede cu obrazul contractat, cu buzele tăemurânde, gata să plângă:

— «Ce-i, Ano? ce ai?» întrebă ea stăpânindu-și fiorul de emoție ce simte că o pătrunde. «Ce ai?»

— «Oof coniță... îți scriu îngerășii cei mititei, și d-ta... D-ta n'ai inimă de

mamă, zău nu», zice servitoarea, cu vocea înecată de lacrimi, ducând colțul șorțului la ochi.

— «Ce n'am inimă? ș'apoi ce-ți pasă ție! Ce, fiindcă ai îmbătrânit în slujba mea am să-ți dau ție socoteală de ceace fac eu?»

— Nu, firește că nu. Dar d-ta n'ai inimă. Bine, înțeleg pe conța Florica, să o urăști că ți-a călcat peste poruncă, dar copilășii ei, ce ți-au făcut? Uite că ți scriu îngerașii! D-ta, d-ta n'ai nimă! zău, n'ai inimă!» zice slujnica, cu vocea înecată, ștergându-și ochii cu șorțul.

Stăpâna se uită crunt la servitoare o vede cu fața înlăcrămată și se uită la scrisoare, la cuvintele de pe plin, e gata să arunce scrisoarea lângă cealaltă, dar privirea ei cade din nou pe scrisul tremurat din colțul celalalt, eși, fără să vrea, citește cele scrise. Fața ei, se strânge puțin cât timp șovăe, dar brusc cu o mișcare temerată, ea răsucește plicul în mână, și îl desface, apoi, ea înfrigurată, cu mișcări pripite, scoate scrisorile; dă peste hârtiuțele mășgălite de cei doi copii, le vede, și simte cum un fior îi străbate tot corpul, ochii i se umezesc, gura i-se deschide, și femeia aspiră rupt aerul. Cu un gest zmuțit ea duce hârtiuțele la gură, le sărută febril, și izbucnind într'un hohot de plâns nestăpânit șoptește printre suspine:

— «Ingerașii mamii! dragii mamii, ingerași.»

Și buicuța cade pe scaun neputând să-și astâmpere hohotele de plâns ce-i năvălesc din piept

Servitoarea își lasă șorțul, și s'apropie: cu o mână, își șterge ochii, și pe cealaltă o întinde spre «scrisorile» copiilor. Ea apucă una din «scrisori», aceea a lui Ieă, și cu toată necurăția hârtiei, o duce la gură și o sărută ca o nebună, clipind pripit din pleoapele înrouate.

VASILE POP.

Partea humoristică a „Severinului”

Badea Moise vine mai de una zi dela biră acasă, cam în voe bună, și cere de cină nevastei.

Leica Reveca, — năcăjită foc, pentru că nu i-a adus și ei bare-mi o gură de răchie, — să duce în cămară să aducă cina, și zice:

la'n haida coconule mai vino și tu să iai pânea jos de pe poliță, că tot cu macați s'o iau jos.

Badea Moise, fără să se scoale dela masă — îi răspunde: Ce păcat că te-ai acățat de atâtea ori, și n'ai rămas bare-mi odată acățată!

Mai deună-zi Badea Moise iar a fost aici la Bezirk, și așteptând pe coridor, Linghinosenthal Ișig, un birtaș de la sat, care încă aștepta să fie chemat de jude în sala de pertractări, să luă cu Badea Moise la glume. (Jidanul avea pe sub palton și un peptar din pele de oaie. Badea Moise însă n'avea peptar, căci banii cu cari și-ar fi luat un peptar, a trebuit să-

dee pe ștemple la judecățile avute, și mai de regulă toate perdute).

Deodată jidanul zice: Badea Moise, vezi, d-ta zici că ești român, eu însă zic că nu d-ta ești român, ei eu, că vezi nu d-ta ai peptar din pele de oaie, — ei eu.

Badea Moise năcăjit și cam tremurând de frig, răspunsă jidanului:

Eu sunt român și fără peptar, — d-ta însă nu ești român, ei lup îmbrăcat în pele de oaie...

Alaltă-ieri iese Badea Moise dela poliție cu vre-o 5—6 perechi de găini în mână.

Intrebat fiind, că ce a căutat cu găinele la poliție, el răspunsă zimbind:

Vezi găinele astea dle? Astea sunt și furate și nefurate, și aflate și necăutate, au stăpân și n'au stăpân, adecă acum sunt cu stăpânul lor.

Cum se poate?

Apoi așa că un Țaihung nemțese d-aici tot într'una serie rău despre poliția din Caransebeș, și zice că ori ce s'ar fura aici, poliția nici când nu mai află nimic. Și apoi ea să astupe odată gura foii, s'au vorbit polițiștii din Caransebeș, să aducă fiecare câte o găină de acasă, și să spună, că acelea au fost furate, și ei le-au aflat. Eu trăiesc bine cu poliția, că am un șogor polițist, și o venit la mine zicându-mi, să merg la dnu căpitan, și să mă înștiințez că mi-s'au furat 12 găini, și când mi se vor arăta găinele astea, să spun că sunt ale mele, și apoi să merg cu ele la șogoru meu, că acolo o să vină polițiștii să-și ia fiecare găina lui.

Și acum te duci cu găinele la șogorul d-tale?

Da, dac-ași fi prost. Ei au vorbit să'l păcălească pe el cu Țaitungu, dar eu o să-i păcălesc pe ei toți. Mă duc să vind găinele, că și așa-mi trebuie azi bani să-mi cumpăr ștempele ca să fac o apelație.

Ai grijă că ai de lucru cu polițiștii! Nu mi frică, că baș șogoru-meu au spus că el cunoaște găinele astea că-s ale mele.

Glume

O anecdotă a lui Mark Twain.

În decursul unui banchet dat de curând în onoarea celebrului umorist american Mark Twain, acesta a istorisit următoarea anecdotă amuzantă:

«Am avut odată un superb cameleon, un exemplar unic, care ne făcea mare bucurie mie și amicilor mei. Dacă-l așezam pe o stofă galbenă el devenia galben: pe o stofă roșie el se înroșea și pe und fond verde îi plăcea să brileze în cel mai frumos verde. Într'o zi sosind acasă după o lungă plimbare, am aflat pe menagera mea plângând.

— «Ce ai Mis Baxter?» o întrebai eu îngrijat.

— «Cameleonul, domnule Twain, cameleonul!» rosti ea între două sughituri.

— «Ei bine! ce-i cu cameleonul?»

— «A murit», răspunse Mis Baxter, și izbucni în plânsete.

Venindu și mai târziu în fire, ea mi-a istorisit acestea: «În timpul absenței voastre, dle Twain, o prietenă a venit să mă vadă. Vorbindu-i de cameleonul d-voastră, nu mi-a dat pace până nu i-l'am arătat. Noi l'am așezat una după alta pe bucăți de postav galbene, roșii și verzi și el deveni succesiv, galben, roșu și verde. În cele din urmă — aci o podidi o nouă criză de plâns cu lacrimi — re veni ideea de a-l așeza pe un plaid scoțian multicolor. Cameleonul n'a mai putut să absoarbă de-odată atâtea culori și sărmanul animai a crepat!»

164—1908. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a karánsebesi kir. járásbírótság 1908 évi 144 p. számú végzése következtében Dr. Weisz Gyula szegedi ügyvéd által képviselt Pick Márk javára Lichtneckert János s. t. karánsebesi lakos ellen 133 K 08 f. s jár erejeig 1908 évi február hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglelt és 3220 kor-ra becsült következő ingóságok u. m. vendéglői berendezés és teke asztalok, amely ingók Vázsonyi Gyula s Ede 106 kor. Baneth Géza 272 k. 80 fill. Schmidt Dachler és Perlfaster 556 k. 44 fill. Klein József s fia 239 k. Grill Károly 64 k. 60 fill. Vázsonyi Gyula s t. 111 k. 60 fill. s j. kielégítésére s nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a karánsebesi kir. járásbírótság 1908. évi V. 216—1. számú végzése folytán 133 K 08 fill. tőkekövetelés ennek 1907. évi szeptember hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 61 kor. 10 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig, adós lakásán leendő megtartására 1908. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltik.

Kelt Karánsebes, 1908 évi febr. 29-én.

Szentmiklós András

kir. bir. végrehajtó.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metri loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Viitorului.

Informațiuni mai aproape de administrația acestui ziar.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acți
în Mehădia

Acoardă împrumuturi hipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subserieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipațiuni) pe amanele și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solveste 6 % interese. Interesele neridicate se adaug 6 în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solveste institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea

Prima casă de păstrare în Caransebeș.

intemeiată în anul 1877
cu un capital de C. 500.000

acoardă
Credit personal
precum și

credit real și cambii atât pe case de închiriat cât și imobile (pământ) mai departe primește

DEPUNERI

sub condițiunile cele mai culante.
Prima casă de păstrare în Caransebeș.

Se caută un îngrijitor de casă

pentru Comunitatea de avere a fostului regiment confinar romano-banatic Nr. 13. cu prima Aprilie 1908. Leafa: 40 de cor. lunar, cvartir, și 4 stânjeni lemne la an. Rugările sunt a se înainta oficiului de economie până la 24 Martie. Petenții să se prezinte la oficiul de economie în 25 Martie st. v. la 9 oare a. m.

Rămașiță dela firiz

și
tăriță (prav)

mai ieftin se poate căpăta la
fabrica de lemn
MUNK R. și CONS.
CARANSEBES.

200 coroane
o mașină de scris
MIGNON

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit avantaj: Că ori și cine, fără a învăța, poate scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Construcțiunea cea mai simplă. Litere de oțel. Copiază și în multeste. Intre categorii cu ori și care altă mașină mai scumpă. Un an garanție. — Imposit de industria privilegiată.

A se comanda prin administrația
Ziuariului nostru.

Publicațiune

Casa de sub Nr. 99 din Caransebeș strada Teus constatatoare din 2 chilii, cuină, cămară și altele să vinde din mână liberă. Informațiuni mai aproape la proprietarul Jon Cărbunariu din loc.

Toma Finz

Maestru — lemnar intreprinzator de zidiri și neguțator de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. public din Caransebeș și jur bine asortatul meu deposit de lemne de clădit de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri de molin ghiluite și ghinuite (gefalt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai departe tement de Portland, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare pentru a delătura umezala păreților, cătrană (boază) și carbolineu cu prețurile mai moderate. — Comandele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se espiadează la toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserică și de poduri, fac padimente de terrazs, în biserică și primesc tot felul de renovări la edificii vechi fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelență chiar și pe acoperișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

BAZARUL „LA COROANĂ“**KOHN & ZWEIG
CARANSEBES**

recomandă prăvălia lor bine asortată pentru saisonul de primăvară și vară în noutăți de haine și stoffe de blouse, voile de laine, batist și zephyre de Anglia, mai departe cele mai noi umbrele, gurturi pentru dame, perdele, covoară și albituri.

La cerere p. t. publicului din jur bucuros servesc cu colecțiune de mustre.

BAZARUL „LA COROANĂ“

cel mai mare asortiment de mobile de tot felul pe lângă prețuri moderate se află la

George Frohmeier, măsar

Caransebeș. Deposit: Strada principală, în casa diecezană.

Anunțuri

se primesc în toate zilele pe lângă prețurile cele mai moderate, la administr. foi noastre.